

सानीभेरी गाउँपालिका, सिम्ली, रुकुम(पश्चिम), कर्णाली प्रदेश, नेपाल

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ६

संख्या : ०४

मिति: २०७९/०४/०९

भाग-२ सानीभेरी गाउँपालिका गाउँ कार्यापालिकाको कार्यालय

नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय गाउँ सभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन कार्यविधि , नियमावली, मापदण्ड सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

सानीभेरी गाउँपालिकाको आ.व.२०७९/०८०को नीति तथा कार्यक्रम, २०७९

गाउँ सभामा प्रस्तुत मिति: २०७९/०३/०९

गाउँ सभाबाट पारित मिति: २०७९/०३/२५.

कर्णाली प्रदेश रुकुम (पश्चिम) सानीभेरी गाउँपालिकाको नागरिकहरुको प्रतिनिधिमुलक यस गरिमामय गाउँ सभामा सानीभेरी गाउँपालिका सरकारको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा हर्षित छु।

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत भइ रहेको यस अवसरमा नेपालको सार्वभौम सत्ता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित, स्वाभिमान, संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र ,समावेशिता ,धर्मनिरपेक्षता,सामाजिक न्याय र समाजवाद उन्मुख अर्थव्यवस्था प्रति प्रतिवद्ध रहदै संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्यव्यवस्था ल्याउनका लागि १० वर्षे महान जनयुद्ध र जन आन्दोलनमा विरगति प्राप्त गर्ने महान सहिदहरु प्रति उच्च सम्मान साथ भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। यस क्रममा घाईते तथा अपाङ्ग योद्धाहरुप्रति स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै शहिद परिवार प्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछु।

आवधिक निर्वाचन संघिय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थाको मेरुदण्ड हो। वि.स.२०७९ वैशाख ३० गते शुक्रवारका दिन दोस्रो स्थानिय तह सदस्य निर्वाचन २०७९ को ऐतिहासिक निर्वाचनबाट निर्वाचित हुने सम्पुर्ण गाउँसभा सदस्य ज्युहरुमा हार्दिक वधाई तथा सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्दछु भने स्थानीय तहको निर्वाचनमा अमूल्य मत दिएर विजयी गराउनुहुने सम्पुर्ण सानीभेरी गाउँवासी प्रति हार्दिक आभार तथा नमन व्यक्त गर्न चाहान्छु। नव निर्वाचित जन प्रतिनिधि वाट जनअपेक्षा अनुसारको काम भई समृद्ध सानीभेरी निर्माणमा

अतुलनिय योगदान पुयाउनु हनेछ भन्ने पुर्ण विश्वास लिएको छु र निर्वाचित जनप्रतिनिधि प्रति मतदाताको निरन्तर खबरदारीको पनि अपेक्षा गरेको छु। २०७४ सालमा निर्वाचित भएर ५ वर्ष सम्म अध्यक्ष ,उपाध्यक्ष ,वडा अध्यक्ष ,वडा सदस्य , कार्यपालिका सदस्य जस्तो गरिमामय पदमा निर्वाचित भइ सानीभेरीका जनताको सेवा गर्ने प्रथम जननिर्वाचित जनप्रतिनिधिज्यूहरु लाई गाउँपालिका सरकार धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

समृद्ध सानीभेरी सुखारी गाउँवासीका लागि गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य,उच्च उत्पादकत्व भएको कृषि ,पर्यटन,स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित लघु तथा घरेलुउद्योग ,निर्यातमुलक व्यापार तथा वाणिज्य, उत्पादनशील रोजगारी र सीपयुक्त मानव पुजी निर्माण गरी नमुना पालिका निर्माणमा विशेष जोड दिइनेछ यसका लागि यहाँहरुको महत्वपूर्ण सल्लाह, सुझाव,राय र मार्गदर्शनको अपेक्षा गरेको छु। संस्थागत सुशासन,पारदर्शी कार्यशैली,समुह गतीशिलता,मितव्ययीता,निरन्तर जनसम्पर्क र भेटघाट सन्निकटता, तटस्थता, निष्पक्षता, न्याय, नैतिकता र सदाचार मेरो नेतृत्वको सरकारको मुख्य ध्येय रहनेछ। सक्षम,प्रतिस्पर्धी, छरितो,प्रविधिमैत्री,सेवा भाव भएका ,उर्जावान र क्षमतावान कर्मचारीको समुह बनाई सरकारका नीति तथा कार्यक्रम कार्यन्वयनमा सफलता हासिल गरिनेछ। जनताको खुशी र जनतासंगको सामीप्यतालाई शासन ,विकास र सेवा प्रवाहको मुल मन्त्रको रुपमा अगाडि बढाइनेछ।

सानीभेरी गाउँपालिकाको पहिलो सरकारले सुरु गरेका सडक, खानेपानी, सिंचाइ, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, उद्योग, बाणिज्य तथा मानव पुजी निर्माणमा गरेको सफलतामा टेकेर थप ब्यवस्थित बनाइने छ। बिगतको सरकारले निर्माण गरेका ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि को पूर्ण कार्यन्वयणमा जोड दिइने छ साथै समयानुकुल परिमार्जन र संशोधन गर्दै लैजाने नीति अंगीकार गरिने छ।

नेपालको संविधान, स्थानीय तहमार्फत प्राप्त गनुपर्ने दीगो विकासका लक्ष्य संघ र प्रदेश सरकारको नीतिगत मार्गदर्शन, गाउँपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालिन खर्च संरचना, स्थानीय सरकार संचालन ऐन,कर्णाली प्रदेश सरकारका कानुनहरु र सानीभेरी गाउँपालिकाले निर्माण गरेका कानुनहरु तथा नीति, विधि र पद्धतिमा टेकेर सानीभेरी गाउँपालिका सरकार अघि बढ्ने छ।

सानीभेरी गाउँपालिका सरकारको प्राथमिकता तथा दृष्टिकोण:

१. गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाईको विकास मार्फत गतिलो मानव पूजीको विकास गरी वर्तमान पुस्तालाई आफ्नो भविष्य आफ्नै गाउँमा देख्न सक्ने बनाउने।
२. आर्थिक विकास (कृषि र पशु ,पर्यटन,उद्योग,व्यापार,रोजगारी,मानव संसाधन) को क्षेत्रमा नवीनतम पुजी, प्रविधि ,अनुसन्धान र नवप्रवर्तनको माध्यमबाट आम जनतालाई काम, रोजगार र अवसर श्रृजना गर्ने।
३. दिगो,जलवायु उत्थानशील,भुकम्प प्रतिरोधी ,वातारण,भुगोल तथा माटो सुहाउँदो भौतिक पुर्वाधार(सडक, भवन,विद्युत,संचार,यातायात) निर्माण गरी विस्तारै शहरी सेवा सुविधा गाउँमै विस्तार गर्दै लैजाने।
४. वन क्षेत्रको हैसियतलाई कायम राख्दै वन,वन्यजन्तु,जैविक विविधता, जलाधार, सीमसार, पारिस्थितिक प्रणाली, जडीवुटी, दुर्लभ प्राणी आदिको संरक्षण सम्बद्धन र प्रवद्धन गर्ने। वातावरणीय विपद र जलवायु परिवर्तनका असर न्युनीकरण,ठोस फोहोर मैला व्यवस्थापनको माध्यमबाट सफा बजार र बस्ती स्थापना गर्ने।

५. संस्थागत स्मरण, चुस्त दुरुस्त प्रशासन, विवेकशीलता, , जवाफदेहीता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता, समन्यायिकता, सदाचारिता जस्ता गुणले सम्पन्न बलियो संस्थागत तथा संरचनागत व्यवस्था गर्ने।
- (क) शिक्षा:
 १. २१औँ शताब्दी सुहाउदो वैज्ञानिक उत्पादनशील जीवनउपयोगी व्यवसायिक सिपमुलक रोजगार मुलक एवम जनमुखि शिक्षा बनाउँदै सक्षम प्रतिस्पर्धि नैतिकवान एवम राष्ट्र र गाउँपालिकाको विकास र समृद्धि प्रति प्रतिवद्ध नैतिकवान जनशक्ति उत्पादन तर्फ जोड दिइनेछ।
 २. सुविधा सम्पन्न भवन, प्रयोगशाला,दक्ष शिक्षकको व्यवस्थापनबाट शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न अधिकतम प्रयास गरिनेछ। विद्यालय संख्या,शैक्षिक गुणस्तरको अवस्था,पालिकाको आवश्यकता,शैक्षिक सुधार कार्यदलको सिफारिसको आधारमा विद्यालयको संख्या क्रमश घटाइ र एक वडा एक नमुना विद्यालयको अवधारणा लाई कडाइ पूर्वक कार्यन्वयन गरिने छ।
 ३. ५ वर्ष सम्म सबै विद्यालयका भौतिक पुर्वाधार आवश्यकताको आधारमा निर्माण गरिनेछ। शिक्षण सिकाइलाई सूचना प्रवधिमैत्री बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ। राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदान प्राप्त क्षुब्ध प्रयोगशाला लाई थप व्यवस्थित बनाइने छ।
 ४. १२ कक्षा सम्म विद्यार्थीलाई शिक्षण सिकाइ शुल्क क्रमश निशुल्क गरिने छ। गाउँपालिकामा १ वटा विद्यालयलाई बहुप्राविधिक विद्यालय स्थापना गर्न पहल गरिने छ।
 ५. विस्तारै विद्यार्थी संख्याको आधारमा दरबन्दी हेरफेर गरिने छ। कुल विद्यार्थी संख्याको कम्तीमा १० प्रतिशत विद्यार्थीलाई प्राविधिक जनशक्ति उत्पादनमा जोड गरिने छ। सानीभेरी गाउँपालिकामा लक्षित वर्गबाट विशेषज्ञ जनशक्ति उत्पादन गर्न प्रत्येक वर्ष उच्च प्राविधिक शिक्षा अध्ययनको लागी गरीव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीमध्ये २ जनालाई अध्ययन गर्न छात्रवृत्ति उपलब्ध गराईने छ। साथै अध्ययन पुरा गरे पश्चात पालिकामा कम्तीमा २ वर्ष अनिवार्य निशुल्क सेवा दिनुपर्ने करारनामा गरिनेछ। मध्यमस्तरीय प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्न विशेष जोड दिइनेछ। सीप परिक्षण गराउन चाहने व्यक्तिहरुलाई पालिकाले आवश्यक समन्वय र सहयोग गर्नेछ।
 ६. शिक्षकलाई नवीनतम शिक्षण कौशल, विधि,प्रविधि र प्रबोधिकरण तालिमको व्यवस्था गरिनेछ। विद्यालय,वडा कार्यलय ,शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाको निरन्तर समन्वय भइरहने अवस्था सिर्जना गरिनेछ। ७ दिन भन्दा बढी शिक्षक तथा प्रधानाध्यापक विदा बस्दा विदा बस्नुको कारण खोली अनिवार्य रुपमा शिक्षा,युवा तथा खेलकुद शाखामा जानकारी गराउनु पर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
 ७. सिकाई उपबधिको आधारमा उत्कृष्ट विद्यालय छनोट गरिनेछ। कक्षा २ उत्तीर्ण विद्यार्थीले प्रति मिनेट कम्तीमा ४० वटा शुद्ध अक्षर वाचन गर्न सक्ने गरी नयाँ शिक्षण रणनीति अपनाउन शिक्षकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
 ८. बाल विकास शिक्षिकालाई विशेष तालिम र अवसर, बालमैत्री कक्षा कोठा ,खेल र मनोरञ्जनको माध्यमबाट नानीहरुको खेलेर सिक्ने अधिकार सुनिश्चित गरिनेछ। बालविकास सहयोगी कार्यकर्ता तलबमा केही वृद्धि गरिनेछ। आधारभुत तह कक्षा १ देखि ५ सम्मको शैक्षिक गुणस्तर खस्किन नदिन विशेष

ख्याल गरिने छ। प्रत्येक दिनको शिक्षण योजना सबै शिक्षकले बनाउनुपर्ने व्यवस्था अनिवार्य गरिने छ त्यसमा पालिकाले आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्नेछ। पालिकाभरिमा क्रमशः टिनको छाना हटाइ पक्की भुकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण गर्दै लगिनेछ।

९. गाउँपालिकामा पशु कृषि प्राविधिक शिक्षा प्रदान गर्दै आएका विद्यालयलाई सुधार गर्दै गइनेछ र आवश्यकता हेरी स्तर वृद्धि गर्दै जाने नीति पालिकाले अंगीकार गर्नेछ।।
१०. व्यवसायिक शिक्षाको आवश्यकतालाई ख्याल गर्दै भौतिक पूर्वाधार, दक्ष जनशक्ति, सुविधा सम्पन्न भौतिक पूर्वाधार विकास गर्दै बहु प्राविधिक शिक्षा मार्फत दक्षजनशक्ति उत्पादन व जोड दिईने छ।
११. गाउँपालिका स्तरमा उच्च सिकाई उपलब्धिको आधारमा विद्यालयहरूलाई पुरुस्कृत र सम्मान गरिने छ।
११. गाउँपालिका स्तरमा परिक्षणको लागी एउटा विद्यालयमा एक जना संगीत शिक्षक र एक जना खेलकुद शिक्षक व्यवस्था गरिदै जाने नीति लिइने छ। क्रमश राम्रो परिणाम आएमा सबै विद्यालयमा लागु गरिने छ।
१२. विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्नको लागी विद्यार्थी संख्या,दुरी र यातायात पहुँचको अवस्था ख्याल गरी पालिका स्तरमा एक ओटा नमुना विद्यालय निर्माण गरीने छ। याथै विद्यालयको तह घटुवा वा मर्ज गरिने छ। यस्तो कार्य अविभावक भेला विद्यालय व्यवस्थापन समिति र वडाको सिफारिस अनिवार्य चाहिने व्यवस्था गरिने छ।
१३. शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्ने केहि विद्यालयवाट विषयगत शिक्षक झिकाइ गाउँपालिकाको मातहतमा रहेर विद्यालय अनुगमन नियमन मुल्याङकन गर्ने गरी ३ जना अनुगमण प्रशिक्षक सहजकर्ता शिक्षकको व्यवस्था गरिने छ। नमुना कक्षा अध्यापन समेत गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुगमन प्रशिकले गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
१३. करार शिक्षकहरू र कर्मचारीहरूको हकमा प्रत्येक वर्ष असार मसान्तमा करार सम्झौता नविकरण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
१४. योग तथा ध्यान शिक्षालाई प्रत्येक विद्यालयमा विस्तार गर्दै लगिनेछ।
१५. सेनेटरी प्याड, आईरन तथा फोलिक एसिड चक्री वितरणलाई व्यवस्थित बनाउदै लगिनेछ। यसको रेकर्डिङ र रिपोर्टिङलाई थप व्यवस्थित बनाउदै लगिनेछ।
१६. सबै विद्यालयमा रहेको विद्यार्थीलमई दिवा खाजा स्थानिय उत्पादन र उपभोगको नीतिलाई ख्याल गर्दै प्रत्येक दिनको मेन्यु बनाइ गुणस्तरिय दिवा खाजा प्रदान गर्न सहकारी मार्फत खाजा खुवाउने व्यवस्था मिलाउने।
१७. सानीभेरी गापामा रहेको शिक्षा क्यापसलाई थप व्यवस्थित बनउँदै क्रमशः बहुप्राविधिक बनाउदै लगिनेछ।

(ख) स्वास्थ्य:

१. स्वास्थ्य उपचार निशुल्क बनाउन नेपाल सरकारको मापदण्ड भित्रका सबै औषधिहरूलाई निशुल्क वितरण गरिने छ। पालिका भरी गरिव घरधुरी पहिचान गरी निशुल्क स्वास्थ्य विमा गरि क्रमस ५ वर्षमा सबै घर परिवार लाई स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध गरिने छ।
२. गाउँपालिका अस्पताल लाई व्यवस्थापकीय हिसाबले व्यवस्थित बनाउने अस्पताल भवन निर्माण कार्यमा जोड दिइ २ वर्ष भित्र नयाँ भवनबाट सेवा दिन शुरू गर्ने र गाउँपालिका अस्पताललाई व्यवस्थित बनाउँदै जाने, वडाका सबै स्वास्थ्य केन्द्रलाई आवश्यकता हेरी स्तर वृद्धि गरिनेछ खोप केन्द्र तथा गाउँघर क्लिनिक आवश्यकता अनुसार निर्माण गरिनेछ।
३. गाउँपालिका अस्पतालमा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा सुरक्षित मातृत्व तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य सेवालाई दिगो बनाइनेछ।
५. स्वास्थ्य केन्द्रमा सुत्केरी हुने दर वढाइ शिशु र सुत्केरि आमाको जिवनको ख्याल गर्दै गर्भवति महिला लाई स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने लाई थप सुत्केरी भत्ता प्रदान गरिनेछ।
६. क्यान्सर, मृगौला, हेड इन्जुरी, पार्किन्सन, स्पाइनल ईन्ज्युरी, मुटु रोग, सिकलसेन एनिमिया र अल्जाइमर्स गायतका ८ प्रकारका रोग पहिचान गरी गाउँपालिका सरकारले प्रदेश सरकार संग समन्वय गरी उपचारमा सहयोग गर्नेछ।
७. आकस्मिक दुर्घटना सुत्केरी महिला ,गरिव घर परिवारलाई वडाको सिफारिसको आधारमा गरिव घर परिवार पहिचान नहुन्जेल वडाको सिफारिको आधारमा निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिनेछ। र आकस्मिक दुर्घटनामा चौरजहारी मुसिकोट गाउँपालिका अस्पताल र नेपालगंज सम्म वडाको सिफारिसको आधारमा लैजाने।
८. गाउँपालिका अस्पतालमा विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउन संघ र प्रदेश सरकार समन्वय गरी टेलि मेडिसिएन सेवा संचालन गर्ने आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिने छ।
९. सुरक्षित मातृत्व वाल स्वास्थ्य खोप परिवार नियोजन किशोर अवस्था लगायतका प्रतिकारात्मक प्रवृद्धनात्मक उपचारात्मक स्वास्थ्य रणनीति अवलम्बन गरिनेछ।
१०. स्वास्थ्य कर्मचारीलाई जनताको सेवा प्रवाहको कार्यालाई व्यवस्थित बनाउन तालिमको व्यवस्था गरिने छ। इमान्दार स्वास्थ्यकर्मीलाई प्रोत्साहन तथा पुरस्कारको व्यवस्था गरिने छ।
११. गाउँपालिका अस्पताल र वडा स्वास्थ्य चौकीमा विशेषज्ञ डाक्टरलाई आमन्त्रण गरी स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
१२. एउटा नयाँ एम्बुलेन्स खरिद गरी विरामी ओसारपसारमा सहजता ल्याइने छ।

(ग) खानेपानी

- १ सानीभेरी गाउँपालिकामा शुद्ध खानेपानी जनताको हरेक घरमा पुर्याउने लक्ष्य यस सरकारले लिएको छ। मापदण्डमा आधारीत शुद्ध खानेपानी वितरण गर्न स्रोतको पहिचान गरि ठुला खानेपानी आयोजना सम्पन्न गर्न पानी नभएका सुख्खा वस्तीहरूलाई पहिलो प्रथामिकता दिइनेछ। निर्माणाधीन योजनाहरू यसै आर्थिक वर्ष पुरा गरिने छ। भएका योजनाहरू मर्मत संभार गरिने छ। यस कार्यका लागि स्थानीय

सरकार एकलैको क्षमताले नभ्याउने भएकोले संघ तथा प्रदेश सरकार संग समन्वय र सहकार्य गरिने छ ।

३. पानीका श्रोत नभएका वस्तिहरू विप्लेख,तुसारे अध्याचौर गरायला गाउँ, मेलचौर तलिखोला,घापाघार पोखरी लिफ्ट खानेपानी आयोजना समयमै सम्पन्न गरी एक घर एक धारा निर्माण गर्ने ।
४. अरु नया खानेपानी लिफ्टिङ आयोजना सानीभेरी टुरा चाखिलमेला, भेरी नदि, पकैया घट्टेखोला ज्यामिरे खाली जराचौर साथै थप ठुला लिफ्टिङ आयोजनाहरू सम्भाव्यता अध्ययन गरि संघ र प्रदेश सरकार संग समन्वय गरि खानेपानी आयोजना विस्तृत डिजाइन तयार गरी खानेपानीको काम गर्ने सबै पालिका भरी शुद्ध खानेपानी खुवाउने नीति लिईने छ ।
५. तडगपानी चोतरालोटे जुम्लेपोखरी घडेरी ,निगालपानी फुकुजिउला ,तल्लो छहरे टाकुरा भण्डारीपाखा चौरवजार,छहरा स्कुलटोल ,ठुलाखोला सैनारु साइराभुन चाइनावगर ,सानीभेरी नदी टुरा चाखलेमेला ,घट्टेखोला ज्यामिरे जराचौर ,सीलानीखोला ,काडागाउँ ,उदीनढुङ्गा नाउला ,किचकिचे ,साक्चा गौराखारा लिफ्टिङ तथा नन लिफ्टिङ खानेपानी आयोजना क्रमशःसंघ र प्रदेश सरकारको सहयोगमा क्रमशः सम्पन्न गर्दै लगिनेछ ।

(घ) कृषि

१. सानीभेरी गाउँपालिका कृषि प्रधान पालिका हो । हाम्रो मुख्य वाली मकै धान गहु तरकारी खेति फलफुल दलहन तेलहन र कोशे वाली नै हनु । हाम्रो पालिकाका अधिकांश जनसंख्याको मुख्य पेशा कृषि नै हो यहाँ साना किसानहरूको वसोवास रहेका देखिन्छ ।
२. पालिका भरीका किसानलाई एउटा कृषि एम्बुलेन्स वनाइ जसको घरमा कृषि जन्य वस्तु उत्पादन भई विक्री वितरणको लागि तयार छ । उत्पादित वस्तु ल्याएर बजार सम्म पुर्याउन किसान संग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।
३. खाद्य सुरक्षामा जनताको अधिकार स्थापित गरिने छ । कृषि सहकारी तथा व्यावसायिक कृषक समुह मार्फत व्यावसायिक खेती गर्न प्रोत्साहन गरिने छ । कृषिमा यान्त्रिकीकरण ,विविधिकरण माटो परिक्षण,साना कृषि औजार खरिदमा सहूलियत ,पारिवारिक खेती गर्न उत्प्रेरणा ,मल बीउ खरिदमा सहूलियत ,प्राङ्गारिक खेती लगायत उन्नत प्रविधिमा जोड दिइनेछ ।
४. कृषक परिचयपत्र दिएर कृषकलाई वग्रीकरण गरिने छ । कृषि खेती गर्ने इच्छा भएका तर जमिन नहुने किसानको लागी जमिनको भाडा समेत स्थानिय सरकारले कृषक साझेदारीमा भाडा बाफतको केही रकम व्यवस्था गर्नेछ । त्यसको लागी कम्तिमा ३ देखि ५ रोपनिमा किसानले खेति गरेको हुनुपर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
५. एक वडा एक पकेट र ब्लक निर्माण गरीने छ र कृषि सामुदायिक केन्द्र स्थापना गरीने छ । कृषि प्राविधिक अनिवार्य वनाउनेछ ।

६. उत्पादनको आधारमा कृषकलाई अनुदान दिने अनुदान तरकारी फलफुल प्याज लसुन दाल मास मुलाको विउ प्याजको विउ आलु मह र मसलावाली उत्पादन को आधारमा कार्यविधि बनाइ अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउने।
७. समयमा मल व्यवस्थापन मिलाउने कृषि बीमा अनिवार्य बनाउने, साथै हावाहुरी बाढि पहिरोले खेति नस्ट भयो भने त्यसको क्षतिपुर्ति किसानलाई गाउँपालिकाले बिमा मार्फत दिलाउने व्यवस्था मिलाईने छ।
८. पालिका भरीका उत्कृष्ट किसान छनौट गरि ११ जनालाई प्रतेक वर्ष सम्मान गरिनेछ।
९. पालिका स्तरको कृषि उपज संकलन,विक्रीवितरण तथा निर्यात केन्द्र संचालन गरिनेछ।
१०. गाउँपालिका स्तरमा चिस्यान केन्द्र निर्माण गर्न संघ तथा प्रदेश सरकार सगँ समन्वय र सहकार्य गरिने छ।

(ड) पशुपंक्षि कार्यक्रम

१. पशु कृषकलाई व्यवसायिक बनाउन पशुमा नश्व सुधार कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउन हाल पालिका भरी २ वडाका लागि एक पशु प्राविधिक रहने व्यवस्था गरिने छ। कृषकलाई प्रदेश सरकारले घोषणा गरेको दुधमा प्रतिलिटर ५ रूपैया अनुदानमा गाउँपालिका सरकारले दुधमा प्रतिलिटर ३ रूपैया थपगरी जम्मा रु ८ अनुदान दिइने छ।
२. खसि वोका रागा भैसि कुखुरा गाइ आदिको फारम संचालन गरी व्यवसाय गर्ने कृषक लाई अनुदान तथा उत्कृष्ट किसान छनौट गरी पुरस्कार दिने व्यवस्था मिलाउने छ। उत्पादन तथा विक्रिको आधारमा अनुदान व्यवस्था मिलाईने छ। त्यसका लागि गाउँपालिकाले स्पस्ट कार्यविधि निर्माण गर्नेछ।
३. खसी वोका संकलन केन्द्र बनाई त्यसमा चेक जाँच गर्ने व्यवस्था मिलाइ त्यसबाट विक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ। भैसीस्रोत केन्द्रलाई थप व्यवस्थित बनाउदै लगिने छ।
४. पशुको बीमा तथा औषधीको व्यवस्था गरिनेछ। पशुपालन पकेट क्षेत्र घोषणा गरी प्रभावकारी कार्यन्वयन गरिनेछ।

(च) सिंचाइ

१. हाम्रो सानीभेरी गाउँपालिमा नदिको किनारमा रहेका बस्तिमा सजिलै सगँ सिचाई उपलब्ध भएको छ तर माथिको डाँडामा सुक्खा क्षेत्र बढि भएकोले पाखो जमिनलाई प्राथिकता दिई ठुला लिफ्टिङ आयोजना संघ र प्रदेश सरकारको सहयोगमा सम्पन्न नीति लिइने छ,।
२. पुराना निर्माण भएका सिचाई आयोजना तथा नहरहरुलाई मर्मत सम्भार गर्दै लगिनेछ।
३. नदि माथिको गरा सधै हरा भराको निति अवलम्ब गरि कार्यान्वयन गरिनेछ। लिफ्टिङ सिचाईलाई किसानको उत्पादन सगँ जोडेर लैजाने निति लिईने छ ।
४. साना सींचाइ आयोजना,थोपा सिंचाइ प्रविधि,पलास्टिक पोखरी ,रिचार्ज पोखरी लगायतका आधुनिक प्रविधि प्रयोग गरी सिंचाइलाई थप व्यवस्थित बनाइने छ।

५. भेरीनदी बुकीचौर,भेरीखोला झासल्ला काफलचौर,हासीबाड सानीभेरी,सानीभेरी नदी गोलचौर,धुर्सुबगर गुमारखोला श्रीचौर झीनचौर,सानीखोला तजरे आदि लिफ्टिड तथा नन लिफ्टिड सिचाई आयोजना काम क्रमशः सम्पन्न गर्दै लगिनेछ ।

(छ) संस्कृति

१. पालिका स्तरमा एउटा सास्कृतिक सम्मेलन गर्ने, सामाजिक सास्कृतिक रूपान्तर अभियान अन्तर्गत छुवाछुत गर्नेलाई दण्डित गर्ने साथै प्राचिन मठमन्दिरलाई सम्भार गर्ने,परिक्षणको लागि एउटा सङ्गित शिक्षक राखि बालबालिकालाई सङ्गित क्षेत्रमा बालबालिकाको शिक्षण तथा कलाकारिता स्तरमा सुधार ल्याउन प्रयास गर्ने साथै बालबालिकाको आनि बानि संस्कार आदत पहिचान सास्कृतिक शिक्षक अथवा सङ्गित शिक्षक मार्फत गरिने छ ।
२. पालिका भरि लाग्ने मेलालाई संरक्षण र सम्बर्धन गर्ने र व्यवसायीमुखि बनाउदै लगिनेछ ।
३. पालिका भरिका उत्कृष्ट कलाकार साथै सानीभेरीमा तथा देशका राष्ट्रिय कलाकार र संगीत माध्यम बाट जनताको सेवा गर्ने कलाकारलाई पालिकाले सम्मान गरिनेछ ।
४. पालिका स्तरको कला सास्कृतिक प्रबर्धन मंचलाई व्यवस्थित गरेर लगिनेछ ।
५. छोटे बगरको युद्ध संग्रालयलाई प्रदेश सरकार सँग समन्वयन गरिने छ । युद्ध संग्रालयमा पालिका भरिका सबै शहिदहरुको जिवनी र योगदान झल्किने खालको बनाइनेछ ।
६. सिम्ली बजारमा रहेको शहिद स्मृति भवनलाई पुरा गरि जनयुद्ध र जनआन्दोलन युद्धफिचर झल्किने प्रतिक चिन्हहरु राखिने छ ।

(ज) युवा तथा खेलकुद

१. हाम्रो युवा शक्ति अध्ययन पुरा गरेर विदेशको बाटो रोज्ने तथा अध्ययन पुरा नगरी बिचैमा विदेश जाने गरेकोले पालिका भरिका युवाहरुलाई व्यवसायिक बन्न विभिन्न उत्प्रेरणका प्याकेजहरु ल्याइनेछ । युवा रोजगारीलाई ध्यानमा राखेर विउपुजीको व्यवस्था गरिनेछ । युवालाई कृषि,उद्योग संग जोडेर अनुदान दिइनेछ । यसका लागि कार्यविधि व्यवस्थित बनाउनेछ ।
२. क्रमश एक वडा एक खेलकुद मैदान निर्माण गरिने छ ,पालिका स्तरको बेल्टापु रंगशाला लाई पुरा गर्न सघ र प्रदेश सरकार सँग समन्वयन गरिने छ ।
३. खेलकुद शिक्षको व्यवस्थापन गर्न, पालिका स्तरको खेलकुद विकास समितिलाई अधिकार दिइनेछ , पालिका स्तरमा अध्यक्ष कप खेलकुद कार्यक्रम सन्चालन गरिने छ ।
४. जनयुद्ध दिवशको अवसरमा फाल्गुन १ गते गुरिल्ला म्याराथनलाई थप व्यवस्थित गरि सम्पन्न गरिने छ ,पालिकाको उत्कृष्ट खेलाडिलाई सम्मान गरिनेछ । राष्ट्रपति रनिङ शिल्डलाई नियमित सन्चालन गरिने छ ।
५. प्रदेश सरकार संग मिलेर एक वटा कवर्डहल निर्माण गरीने छ ।

(ज) महिला तथा बालबालिका

१. सामाजिक र लैङ्गिक हिंसा निवारण र पुनस्थापना कोष स्थापना , टोल र वडाहरूमा महिला समुह, आमा समुह, र सहकारी स्थापना गरी विपन्न र पिछडिएका महिलाहरूलाई प्रवर्द्धन गरिने छ र महिला सँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम मार्फत महिलाहरूलाई उद्यमशील, सिपमुलक, व्यवसायिक बनाई , रोजगारी अवसरको पहुँच पुर्‍याई स्वआयआर्जनमार्फत आत्मनिर्भर बनाउने, श्रोतसाधनमा महिलाहरूको पहुँच बढाउने र लैङ्गिक समानता, मूलप्रवाहीकरण सशक्तिकरणको पक्षमा चेतना बढाउने तथा महिला श्रमिक दिवस लगायत विभिन्न महिला सम्बन्धि आधारभूत कृयाकलाप गरिनेछ।
२. कुपोषणको अवस्थालाई सुधार गर्ने बहुक्षेत्रिय कार्यक्रम मार्फत व्यपस्थित गरिने छ।
३. पालिका भित्र रहेका ११ वटा आमा समुहलाई क्रियाशिल बनाई स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सन्चालन गरिने छ।
४. पालिका भित्र रहेका महिला शिक्षक,कर्मचारी ,व्यवसासिय महिला पहिचान गरि क्षमता तथा नेतृत्व विकास गरिने छ।
५. पालिका भित्रका रहेका ४० वर्ष पुगेका तर विहे नगरी बसेका साथै विहे गरेका तर एकल जीवन विताइरहेका असाहय तथा विपन्न महिलालाई सामाजिक सुरक्षा भत्ताको दायरमा ल्याईने छ
६. पैतृक सम्पत्तिमा समान अधिकार स्थापित गर्ने, महिला सशक्तिकरणको लागि आर्थिक उत्पादन र नेतृत्व बिकास गर्ने तथा छोरीलाई अशं दिनेलाई पालिका स्तरमा सम्मान गरिने छ।

(झ) बाल संरक्षणरबालमैत्री स्थानीय शासन:

१. सानीभेरी गाउँपालिकामा बालबालिका सम्बन्धी प्रोफाइल तथा कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यन्वयन गरिनेछ।
२. बालबालिका सम्बन्धी संगठन संरचनागत बिकास र शसक्तिकरण, जनचेतना र कानूनी प्रक्रियामा जोड, बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणाको तयारी गरिने छ।
३. बाल उद्धार, अनाथ टुहुरा संरक्षण बिहिन बालबालिकाको पहिचान गरी विशेष सामाजिक सुरक्षा भत्ता र शैक्षिक सामाग्री बितरण गरिने छ।
५. बिद्यालयमा छात्रा मैत्री बातावरणको लागि छात्रा मैत्री शौचालय र सेनिटरी प्याडको व्यवस्था गरिने छ।
७. बाल विवाह नियन्त्रण गर्नका गि जनचेतनामुलक कार्यक्रम गरिने छ।

(ञ) आदिवासी जनजाति:

१. जनजाती हरुको धर्म, संस्कृति, भाषा, संस्कार र पहिचा तथा हकहित लाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिने छ।
२. अति विपन्न असाहय जनजातिलाई आर्थिक सहयोग र सबै जनजातिहरूलाई सुधारियको चुलो वितरण गरिने छ।

(ट) दलित विकास

१. दलितका संवैधानिक हक तथा कानूनी व्यवस्थाले निर्धारण गरेका सेवा सुविधाहरू र जातीय छुवाछुत अपराध कसुर सजाय ऐन, २०६८ लाई पूर्ण रुपले लागु गरिने छ।

२. सामन्ती अर्थप्रणाली अन्तर्गत दलित समुदायमा रहेको बालिघरे विष्ट प्रथाको अन्त्य गरि विकल्प स्वरूप ज्यालादर निर्धारण गरेर दलितका मौलिक सीप, कलाहरूलाई आधुनिकिकरण र व्यवसायीकरण गरिनेछ।
३. अति विपन्न दलित पहिचान गरि क्रमश आवाशिय भवन ,शिप मुलका तालिम तथा आयआर्जनको कार्यक्रम लागु गरिने छ।
४. दलित समुदायमका बिपन्न असाहय छात्र(छात्राहरुको पहिचान गरी प्राविधिक शिक्षा प्रदान गरिनेछ।

(ठ) जेष्ठ नागरिक संरक्षण र सम्मान कार्यक्रम

१. जेष्ठ नागरिकहरूलाई सम्मानपूर्ण जीवन जिउन परिवारिक व्यवहार परिवर्तन र जेष्ठ नागरिक दिवा केन्द्र स्थापना गरिने तथा अनुभव पुस्तान्तरण गरिने छ।
२. अति विपन्न असाहय संरक्षण बिहिन जेष्ठ नागरिकहरुको पहिचान गरी आवास, खाद्य र कपासको व्यवस्था गरिने छ।
३. जेष्ठ नागरिकको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा अपाङ्गता भएका जेष्ठ नागरिकहरूलाई बैङ्क सग समन्वयन गरि सहज गरिने छ।

(ड) शहिद परिवारहरु र घाईतेहरुलाई सम्मान:

१. जनयुद्ध र जनआन्दोलनका शहिद परिवारहरु र घाईतेहरुलाई सम्मान, संरक्षण र प्रवद्र्धन गरिने छ।
२. घाईते तथा अपाङ्ग हरुको अवस्था हेरी अपाङ्ग परिचयपत्र प्रदान गरी उपचारमा आर्थिक सहयोग गरिने छ।
३. अतिविपन्न शहिद परिवार र घाईतेहरुलाई सिपमुलक तालिम र आयआर्जन गर्न आर्थिक अनुदानमा सहयोग गरिने छ।
४. शहिदहरुको संझनामा युद्ध संग्रालय, शहिद स्मृति भवन, शहिद गेट, प्रतिक्षलय र स्मारक क्रमश निर्माण गरिने छ।
५. शहिद स्मृति प्रतिष्ठानलाई व्यवस्थित गरिने छ।
६. जनयुद्धका घाईते तथा शहिद परिवारका छोराछोरीका लागि अध्ययन सहायताको व्यवस्था गरिने छ।
७. घाईते तथा अपाङ्ग पूनस्थापना केन्द्र निर्माण गरी सिपमुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ।

ढ) पर्यटन

१. गाउँपालिकाको पर्यटन रणनीति योजनालाई ध्यान दिएर प्राकृतिक, धार्मिक, ऐतिहासिक र कृषि पर्यटन गन्तव्यको एकिकृत पूर्वाधारको विकास गरी गाउँपालिकामा एक गनतव्य स्थान छनौट गरिने छ।
२. पर्यटन तथा उद्योग पर्यटनको प्रतिफल गाउँ(गाउँमा पुर्‍याउन नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यको पहिचान, पर्यटकीय पदमार्गको विस्तार र होमस्टे लगायत पर्यटन मैत्री वस्तु उत्पादन गरी आयआर्जनमा टेवा पुर्‍याइने छ।
३. गाउँपालिकामा पर्यटक आकर्षण गर्ने स्थानको फोटो र अन्य सौन्दर्य र सुविधा जानकारीको लागि प्रचार प्रसार गरिने छ।

४. पर्यटकका लागि गुणस्तरिय होटल, रेस्टुरेण्ट र लज स्थापना गर्न विभिन्न सुविधा सहित नीजि क्षेत्रलाई आकर्षित गरिनेछ।
५. ऐतिहासिक पर्यटन क्षेत्रहरू प्रवर्द्धन गर्न मौराखारा गुरिल्ला युद्ध पुर्वाधार, छोटेवगरमा युद्ध संग्रहालय निर्माण, जनयुद्धको तयारी गरेको दुली सार्दुल्ला घरको संरक्षण, जनमुक्ति सेनाले तालिम गरेका लोपउन्मुख अवशेषहरू हरुलाई क्रमश योजनाबद्ध तरिका संरक्षण गरिने छ।
६. रिम्ना दोभानमा धार्मिक पर्यटनको लागि म्एच् अनुसार भौतिक पुर्वाधार बिकास गरी ट्रिएङ्गल झोलुङ्गे पुलको निर्माणको म्एच् गरिनेछ।
७. नमुना होम स्टे गाउँ घोषणा गरी पर्यटक आकर्षण गर्ने नीति लिइनेछ। सानीभेरी नदीमा ्याफिटड संचालन गरिनेछ। युद्ध पर्यटन,प्यारागलाइडिङ,च्यअप अष्मिदण्लन लागि साम्भव्यता अध्ययन गरिनेछ।
८. सम्भाव्यता अध्ययन गरी पालिका स्तरमा एक बटा पिक्नीक पार्क निर्माण गरिने छ।

(ण) सहकारी क्षेत्र

१. गाउँपालिकामा सहकारीहरूको एकिन तथ्याङ्क सङ्कलन गरी समस्या र समाधानका उपाय खोजिने ,उत्पादन,श्रम,वित्तिय सहकारी हरुलाई मापदण्ड अनुसार सन्चालन गर्न पालिका स्तरमा सहकारी कार्यालय स्थापना गर्ने र सहकारी कार्यालय मार्फत तालिम ,अनुगमन तथा नियमण गरिने छ।
२. प्रत्येक वडामा गठन भएका श्रम सहकारीलाई व्यवस्थित बनाई विकास निर्माणका काम गरिने छ।
३. सहकारी संस्थाहरूले कृषिजन्य उत्पादन र सेवामूलक कामलाई पहिलो प्राथमिक्ता दिएर राम्रो काम गर्ने सहकारी संस्थालाई प्रगतिको आधारमा अनुदान प्रदान तथा सम्मान गरिने छ।
४. महिला सहकारी, बचत तथा ऋण सहकारी, साना किसान सहकारी, शहिद परिवार घाईते अपाङ्ग आयआर्जन कृषि समुह संस्थाहरूलाई सशक्तिकरण गर्दै कृषि कार्यलाई योगदान गर्नेगरी अनुदानको व्यवस्था गरीने छ।
५. सहकारी ,वैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूको नियमनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
६. सहकारी मार्फत सस्तो संचालनलाई अभ्यासको रुपमा अगाडि बढाइनेछ।

(प) लघु उद्योग

१. सानीभेरी गाँउपालिकाको लघु उद्यम प्रवर्द्धन रणनीतिक योजना अनुसार लक्षित वर्ग गरिबीको रेखामुनि रहेका आर्थिक रूपले विपन्न र सीमान्तकृत समुहलाई लघु उद्यम विकासको माध्यमबाट रोजगारी अवसरको सिर्जना र आयस्तर वृद्धि गरिने छ।
२. स्थानीय तहमै उपलब्ध हुने स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी मागमा आधारित उत्पादन तथा सेवाहरूको विकासद्वारा गरिबी न्यूनिकरण गरिने छ।
३. स्थानीय सीप र स्रोतको उपयोग गर्न, युवा रोजगार सिर्जना गर्न उपलब्ध स्रोत साधन र पर्यटकीय संभावनाका अवसरहरू खोजी गरिने छ।
४. गाउँपालिकामा गार्मेन्ट उद्योग र अन्य निजि लगानिका साना उद्यमीहरूलाई प्रविधि र अनुदानले स्तर बृद्धी गरिने छ।

५. मसला संकलन र प्रशोधन केन्द्र निर्माण र सञ्चालन गर्ने, फलफूल र तरकारी पकेट क्षेत्रबाट उत्पादित वस्तुलाई प्रशोधन गर्न साना उद्योग निर्माण र सञ्चालन गरिने छ।
६. सहकारी ,वैक तथा वित्तीय संस्थाहरुको नियमनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
७. सहकारी मार्फत सस्तो संचालनलाई अभ्यासको रुपमा अगाडि बढाइनेछ।
८. सानीभेरी गाउँपालिका वडा नं. ३ को बैरनीतरालाई संघ र प्रदेश सरकार संग समन्वय गरी निर्माण गरिने छ।

(फ) सडक संजाल विकास निर्माण र स्तरवृद्धि:

१. गाउँपालिकामा मध्यपहाडी लोकमार्ग, क्षेत्रीय सडक र कृषी सडक गरी तीन प्रकारका सडक सञ्जालले गाउँपालिका केन्द्र देखि वडा कार्यालय सम्म, वडा कार्यालय देखि टोलसम्म नालिको निकास सहित एक वडा एक हरित सडक निर्माण र स्तरवृद्धी गरी सबै सडकहरुलाई १२ महिना सूचारु गरिनेछ। स्यालाखोला वडा कार्यालय कालिका डलसिडगे लामडाँडा जोगीनेटा,घुइटे पोखरी ,चाइनावगर पक्रैया बुकीचौर कोटजहारी,जैदाने पाखेरोल ,सीम्ली मंगरराडजा घरेली उदीनढडगा,सर्पाचौर चाखलेमेला राम्री टुरा बाधापानी,भलाचौर तिमिले,घन्ठाना चिन्तु,गिठाकोट वसनडाडा चाइनावगर,जुम्लेपोखरी काँडा बागखोर लगायतका कृषि सडकको स्तर उन्नति गरिने छ।
२. अर्मा पाथिहाल्न सिम्ली पेदी बजार,सल्लीचौर घापागार हाँसु पोखरी क्षेत्रिय सडक र रिम्ना गाराघाट क्षेत्रिय सडक निर्माण र स्तर वृद्धी गरी गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाइने छ।
३. सर्पाचौर चाखिलेमेला बाधापानी मौराखारा टुरा पर्यटकीय सडक र बेलटापु भलाचौर कमैदे मौराखा पर्यटकीय सडकले गाउँपालिकाको बहु चर्चित मौराखारा गुरिल्ला म्याराथन कार्यक्रमलाई सहज मात्र हैन मौराखाराको जैविक विविधता र पाकृतिक सुन्दरताको सुगम सेवा लिएर अध्ययन गर्ने वातावरण बनाईने छ।
४. माथि उल्लेखित सडक हरु संघ तथा प्रदेश सरकार सगँ समन्वयन गरि पुरा गरिने छ।

(ब) सहरी तथा बस्ति विकास

१. सहरी तथा बस्ती विकास भवन संहिता मापदण्डको आधारमा गाउँपालिकामा सिम्ली, पेदीबजार, चाइनावगर, गिठाकोट जिउला, बलिवाङ्ग, काफलवोट, बागखोर, फुक्रु जिउला लगायतका क्षेत्रहरुमा शहरी तथा वस्ती विकास सघं तथा प्रदेश सरकार सगँ समन्वयन गरि क्रमश गरिने छ।
२. गाउँपालिका स्तर का ग्रामिण बजारहरुमा प्रतिकालय,सडक वत्ति तथा सडक किनारामा वृक्षारोपण गरिने छ।
३. गाउँपालिका प्रशासकीय भवन र यस वर्ष वडा नं। ५, ८ र १० तथा बाकि वडाहरुको क्रमागत निर्माण गरिने छ भने वडा कार्यालयहरुको जग्गा प्रप्तिको प्राथमिकताको आधारमा भवन निर्माण गरिने छ।

४. संघ र प्रदेश सरकार संग साझेदारी गरी खरको छानामा बसोवास गरि जिवन जोखिममा रहेका जनताको पहिचान गरी दुई वर्ष भित्र खरको छाना मुक्त गर्दै अतिबिपन्न सहारा विहिन जनताको जनता आवास बाट घर निर्माण गरिने छ।
५. गाउँपालिका अस्पतालको आधुनिक भवन निर्माणाको प्रकृत्यामा छ, स्वास्थ्य चौकीहरु, आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरु, खोप केन्द्रहरुको केही पक्की भवन निर्माण भएको र कच्ची भवन मुक्तगरी समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रमा बिरामी मैत्री दिगो गुनस्तर सेवा र अनलाइन रिपोर्ट दिने गरि पक्की भवन निर्माण गरिने छ।
६. जनयुद्ध र जनआन्दोलनका शहिदहरुको सम्झना स्वरुप शहिद स्मृति भवन, युद्ध संग्राहलय, शहिद गेट र शहिद स्मारक निर्माणगरी सबै महान शहिदहरुलाई सम्मान गरिने छ।
७. सबै वडा कार्यालयका भवनहरु क्रमश सम्पन्न गर्दै लगिनेछ।

(भ) उर्जा तथा साना जलविद्युत

१. गाउँपालिकामा साना जलविद्युत आयोजनाहरुलाई मर्मत सम्भारको लागी अनुदानको व्यवस्था गरिने छ।
२. उज्यालोमा वस्न पाउने जनताको माग अनुसार गाउँपालिकामा सबै वडा तथा टोलहरुलाई पूर्णरुपले दुई वर्ष भित्र बिधुति करण गरिनेछ।
३. राष्ट्रिय ग्रामिण तथा नवीकरणीय उर्जाको सशर्त अनुदान कार्यक्रमको कार्यविधि, माग र आवस्यत्ताको आधारमा प्रभावकारी ढंगले कार्यन्वयण गरीने छ।
४. जिल्ला विद्युत वितरण केन्द्रबाट गाउँपालिकामा हुने ठेक्कालाई अनुगमण गरि विद्युतिय मापदण्डका आधारमा सेवा विस्तार गरिने छ।
५. केन्द्र सरकारको विद्युतिय चुलो अनुदान कार्यक्रमलाई मापदण्डको आधारमा गाउँपालिकामा कार्यन्वयण गरिने छ।

(म) सूचना सञ्चार र प्रविधि

१. गाउँपालिकामा दूरसञ्चारले निर्माण गरेका टेलिकम टावर वडा नं. ४ टुरा र वडा नं. ११ अर्मा सानोलेख वडा नं. ६ दुलीको छहरालेखमा निर्माण भई संचालनमा आएकोले फोन र द्धन्नछन् सेवा विस्तार तथा प्रभावकारी बनाइने छ।
२. वडा नं. ३ अध्याचौर र वडा नं. २ को भलाटाकुरीमा टेलिकम टावर निर्माण गरी सिम्ली(पेदी देखी बलिवाड(चाइनावगर सम्मको क्षेत्रलाई सूचाना(सञ्चारको पहुच बृद्धी गरिने छ।
३. गाउँपालिका कार्यालय र सबै वडा कार्यालय तथा सरकारी र विषयगत कार्यालयहरु, सबै शिक्षा र स्वस्थ्य संस्थाहरुमा द्रुत गतिको अप्टिकल फाईबर इन्टरनेटर वाइफाई जडानगरी त्यस क्षेत्रलाई प्रविधि मैत्रि बनाईने छ।
४. गाउँपालिका भित्रको समग्र कामको प्रचार, निगरानी र जनताको हितमा परिचालन गर्दै आएको सामुदायिक रेडियो मौराखारा एफ।एम। लाई स्तरवृद्धि गर्ने, समयानुकुल आधुनिकिकरण गरिदै लगिनेछ र एक वडा एक पत्रकार उत्पादन गरी गाउँपालिकाको सुशासन र प्रचारलाई ब्यवस्थित गरिने छ।
५. पत्रकार र पत्रकारिता क्षेत्रको महत्वलाई ध्यानमा राखि पत्रकारिता पुरस्कार व्यवस्था गरिने छ।

६. जिल्लामा भएका पत्रकारहरु सगैँ समन्वयन तथा सहकार्य गरेर जाने नीति लिइनेछ।
७. गाउँपालिकामा अप्टिकल फाईबरको पहल गरी अप्टिकल फाईबरलाई वडा कार्यालय सम्म पहुँच विस्तार गरिने छ।
८. सूचना प्रविधिको तिब्र परिवर्तनलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिकालाई केन्द्रमा राखी विभिन्न सफ्टवेयर प्रणालीको विकास गरी सबै कार्यालय तथा विद्यालयहरुको व्यवस्थापकीय पक्षलाई एकीकृत गरि प्रविधि मैत्री बनाइने छ। जसको लागी गाउँपालिकाबाट ईन्टरनेटको व्यवस्था गरिने छ।
९. गाउँपालिको विकास निर्माणका योजनालाई पारदर्शी बनाउन रु तीन लाख भन्दा माथिका योजनाहरुको सार्वजनिक लेखा परिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

(य) वन तथा भुसंरक्षण

१. गाउँपालिकामा सामुदायिक वनको संरक्षण र उपयोग नीति अनुसार वन, जङ्गल, वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
२. गाउँपालिकामा सामुदायिक वन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलित कार्यक्रम गरिने छ।
३. गाउँपालिकामा प्रदुषण नियन्त्रण, हरीयाली प्रवर्द्धन र फोहोर मैला व्यवस्थापनको लागि स्वच्छ वातावरण अभियान चलाइनेछ।
४. वन सम्पदा र प्राकृतिक श्रोत साधनमाथि समुदायको अग्राधिकारलाई सुनिश्चित गरी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुलाई सवलीकरण गरिने छ।
५. मौखारालाई जैविक विविधता संरक्षण का लागि संघ सरकार तथा प्रदेश सरकार सगैँ गरिनेछ।
६. गाउँपालिका भित्रका सबै वन उपभोक्ता समितिहरुलाई गठन पुनगठन सार्वजनिक लेखा परिक्षण गर्नका लागि एक जना वन सहजकर्ताको व्यवस्थापन गरिने छ।
७. मध्यपहाडी सडक, क्षेत्रिय सडक र वडाका कृषि सडकहरु तथा सानीभेरी र भेरी नदी फाँट वारीपारीको सार्वजनिक जमिनमा वृक्षारोपन तथा संरक्षण गरिने छ।
८. सामुदायिक वनमा आगलागी नियन्त्रण गर्नका लागि उपभोक्ता तथा वन(उपभोक्ता समितिलाई बढि जिम्मेवारी बनाइने छ र आगलागी गर्नेलाई पहिचान गरि कानुन बमोजिम कारवाही गरिने छ।
९. सानीभेरी र भेरी नदी फाँट, मध्यपहाडी, क्षेत्रिय र कृषि सडक संग जोडिएका सार्वजनिक जमिनको संरक्षण र सरकारी कार्यालयको संस्थागत प्रयोग गरिने छ।

(र) जलाधार संरक्षण

१. गाउँपालिकामा जलाधार व्यवस्थापन, पानी मुहान र भूसंरक्षण, सामुदायिक अनुकूलन खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण, ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, माटो तथा खानीजन्य वस्तु अन्वेषण, उत्खनन, संरक्षण, उपयोग र व्यवस्थापन गरिने छ।
२. सानभेरी तथा ठुलिभेरी नदि किनार मा नदि कटान रोकाथामका लागि वृक्षारोपण र तटबन्धनको व्यवस्थापन गरिने छ।
३. सिमसार क्षेत्रको पहिचान गरि संरक्षण गरिने छ।

(ल) जलवायु परिवर्तन

१. संघीय र प्रदेश सरकार, सामाजिक संघसंस्थाहरू संग साझेदारी गरी जलवायु परिवर्तनको असरलाई न्यूनीकरण गर्न स्वच्छ, हराभर र प्रदूषणमुक्त गरी जैविक विविधता तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।

(व) सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन

१. फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीति योजना निर्माण गरी सरकारी, निजी क्षेत्र तथा बजार व्यवस्थापन समितिको संलग्नतामा गाउँपालिका भित्र बजार उन्मुख क्षेत्रहरूमा सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन गरिनेछ।
२. वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण, प्रदूषण नियन्त्रण र हानिकारक पदार्थहरूको नियमन तथा व्यवस्थापन गर्ने नीतिभित्र रही फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि गाउँपालिका स्तरमा डम्पिङ साइटको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरि तुरुन्त कार्यान्वयन गरिने छ।
३. सफा घर आगन तथा टोल सरसफाईको लागि वडाका टोल छनौट गरि सरसफाई युक्त टोल र वडा घोषणा गर्दै जाने।
४. सार्वजनिक स्थान जति सक्थौ सफा सुन्दर बनाई सानीभेरीको सुन्दरताको पहिचान दिईने छ।

(श) विपद् व्यवस्थापन

१. गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि कानून निर्माण गरी सोहि बमोजिम नीति र मापदण्ड अनुसार योजना निर्माणगरी कार्यान्वयन र अनुगमन गरिनेछ।
२. गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन समिति गठन, विपद् पूर्व तयारी तथा विपद् प्रतिकार्य योजना, निर्माण गरी सरकारी तथा गैरसरकारी, सामाजिक संघ संस्थाहरू र स्वयंसेवक भावनामा प्रेरित युवा जनशक्तिलाई परिचालन गर्नेका लागि स्काउट र स्वयंसेवक परिचालन गरिनेछ।
३. गाउँपालिकामा आइपर्ने विभिन्न खाले रोग र प्रकृतिक जन्य विपद्को प्रतिकार्य गरी जनताको जिउ धनको सुरक्षा गर्दै विपदजन्य प्रकोप नियन्त्रण, राहत र उद्धार व्यवस्थापन गर्न विपद कोषलाई व्यवस्थित गरिने छ।
४. विपदको समयमा राज्यका विभिन्न समयन्त्रहरू सग समन्वयन गरि व्यवस्थापन तथा नियन्त्रण गरिने छ।

(ष) मानव संसाधन व्यवस्थापन

१. गाउँपालिका सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति र कानून बमोजिम स्थानीय तहको संगठन संरचना तथा दरबन्दी निर्धारण गरिनेछ।
२. स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, प्रवर्द्धन र नियमन गर्दै जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूले सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागिता मूलक बनाइने छ।

३. गाउँपालिका कार्यालय, विषयगत शाखा तथा शाखा कार्यालयहरू र वडा कार्यालयका स्थायी तथा करार कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धी र राम्रो काम गर्नेलाई प्रोत्साहान गरिने छ।
४. गाउँपालिका अन्तरगत विभिन्न क्षेत्रहरूमा गाउँपालिका अनुदानका करार कर्मचारीहरूलाई गुणस्तरीय सेवा प्रवहा, जिम्मेवारी र जवाफदेही मुल्याङ्कनको आधारमा ताजकिकरण गरिने छ।
५. सबै क्षेत्रका सबै कर्मचारी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान, अनुभवको आदन(प्रदान र ताजकिकरणको लागि कानून सम्बत सरुवारकाज सरुवारपद स्थापना गरिने छ।

(स) गाउँपालिका सरकार सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास

१. सानीभेरी गाउँपालिकामा सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकासको कार्ययोजना निर्माण गरी आम नागरिकको हित र सन्तुष्टि सर्वोपरी ठानी कार्य सम्पादन गरिने छ।
२. गाउँपालिका सरकारले प्रतिवद्धता अनुसार कार्यसम्पादन गर्ने, जनताको शान्ति सुरक्षा, संरक्षण र न्याय सम्पादन गर्ने, भ्रष्टाचार बिरुद्ध र सदाचारको पक्षमा सुशासन कायम गरी नेतृत्व विकास गर्न विभिन्न तालिम, साधन स्रोत र प्रविधियुक्त ई-गभर्नेस बनाइने छ।
४. जनताको माग र गुनासो सामाधान गर्न जहाँ काम त्यहा प्रशासन, जसको प्रश्न उसकै जवाफ भन्ने मान्यतामा आधारित प्रत्यक्ष उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्न दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन गरी परिचालन गरिनेछ। कार्यरत सबै कर्मचारीका लागि पोषाको व्यवस्था गरिनेछ।

(ह) न्यायिक समिति

१. नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले न्यायिक समितिलाई दिएको अधिकार सिमाभित्र गाउँपालिकाको कानून बमोजिम उजुरीको कारवाही र किनारा गर्दा अपनाउनुपर्ने कानूनको आधारमा स्पष्टता, एकरूपता एवं पारदर्शिता कायम गरी कानूनको शासन तथा न्याय प्रतिको जनविश्वास कायम र वडा मेलमिलाप केन्द्रका मेलमिलाप कर्ताहरूलाई न्यायीक अभ्यास गर्न क्षमता अभिवृद्धी गरिने छ।

(क्ष) राजस्व परिचालन

१. गाउँपालिकामा राजस्व नियन्त्रण, संकलन र बाँडफाँड, प्राकृतिक स्रोत साधन र व्यवसायिक कर, पुर्वाधार सेवा र उपयोगमा सेवा शुल्क दस्तुर सम्बन्धी सबै आर्थिक कृयापकलाप हरुलाई करको दायरमा ल्याई राजस्वको दायरा फराकिलो गरी राजस्व परिचालन समिति मार्फत व्यवस्थित गरिनेछ।
२. करका दरहरू मात्र नबढाई करको दायरा बढाइने छ। सबै नागरिकलाई हामीले तिरेको कर हाम्रै विकासका लागि हो भन्ने भावनाको विकास गरिने छ। नागरिकता वाफत लिइदै आएको सिफारिस र सामाजिक सुरक्षा वाफत लिइने शुल्कलाई निशुल्क बनाइनेछ।

३. आर्थिक कृयापकलापको विस्तारमा सहयोग पुग्ने गरी कर प्रणालीलाई लगानी मैत्री बनाई उत्पादनमूलक उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्ने, करको संरचना र करका दरहरूमा समय सापेक्ष सुधार गरी कर प्रणालीलाई प्रगतिशील बनाइने छ। करका दरमा सामान्य हेरफेर गरिनेछ।

(न) सेवा प्रवाहमा विद्युतीय सूचना प्रविधिको प्रयोग

१. सेवा प्रवाहमा विद्युतीय सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्दा गाउँपालिकाले नीति, ऐन, कानून लगायत सम्पूर्ण निर्णयहरू जनतालाई जानकारी गर्न वेबसाईटको राजपत्र, नागरिक वडापत्र, डिजिटल सूचना पार्टीलाई थप सुधार र बिकास गरिने छ।
२. गाउँपालिका, शाखा र वडा कार्यालयहरू, सबै विध्यालयहरू, अस्पताल र सबै आधारभुत स्वस्थ्य सेवा केन्द्रहरूमा डिजिटल हाँजरी तथा अनलाइन सेवाको प्रयोग र विस्तार गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै डिजिटल उन्मुख गाउँपालिका बनाउने लक्ष कार्यान्वयन गरिने छ।
३. गाउँपालिका तथा मातहतका कार्यालयहरूबाट प्रवाह हुने सेवालाई प्रभावकारी गर्न अनलाईन सिस्टमको विकास गरी सेवा प्रवाह गरिनेछ।
४. सानीभेरी गाउँपालिका भित्र हुने टेन्डर लगायत खरीद प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न अन लाईन सिस्टमको प्रयोगरी व्यवस्थित गरिने छ।

(ज) नागरीक सन्तुष्टी सर्वेक्षण

१. सानीभेरी गाउँपालिका जनताको सरकार भएकोले राज्यको श्रोत साधनलाई अत्यधिक नागरिक हितमा प्रयोग गर्ने र जनशक्ति वाट गरिने सेवाप्रवाहका सम्पूर्ण कामप्रति नागरिकहरूको सन्तुष्टि र असन्तुष्टि के छ यसलाई संस्थागत व्यवस्थापन गर्न आवश्यक संरचना, जनशक्ति र कार्यक्रम तय गरि जनतावाट सुझाव लिएर प्रभावकारी सेवा गरीने छ।

(क) सुरक्षा

१. गाउँपालिकाले नगर प्रहरी बारे निर्देशन, नियन्त्रण, प्रभावकारी परिचालन र भरण पोषणमा सुविधा वृद्धि गरिने छ। संघीय, प्रदेश र स्थानीय कानूनको आधारमा नगर प्रहरीको कमाण्ड बिस्तार, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन र नियमन गरिनेछ।
२. कानूनको आधारमा नगर प्रहरीले आफ्नो कर्तव्य पुरा गर्दै सबै प्रकारका गैरकानून कृयकलाप नियन्त्रण गर्ने छ।
३. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल््ला प्रहरी कार्यालय लगायत जिल्ला स्थित सबै सुरक्षाका निकायहरू र स्थानिय प्रहरीचौकीहरू संग आपसि समन्वय र सहकार्य, सुरक्षा लगायत आवश्यक समग्री विषयमा साझेदारी गरी जनताहरूलाई प्रभावकारी सेवा प्रवाह गरिनेछ।

(ख) सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरू

१. आशा प्रोजेक्ट कार्यक्रम, कृषिक्षेत्र बिकास कार्यक्रम, सुआहारा र स्वास्थ्य सक्षम प्रणाली कार्यक्रम, बहुक्षेत्रीय पोषण योजना कार्यक्रम, गरीबी संग विस्त्रेस्वर कार्यक्रम, लगायत यसक्षेत्रमा कामगर्ने सामाजिक

संघ संस्थाहरु संग समन्वय, सहकार्य, साझेदारी गरी जनतामा बिकास र समृद्धिको लागि लगानी भित्राइने छ ।

(ग) रोजगार कार्यक्रम

१. संघीय सरकारको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र प्रदेश सरकारको मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संग गाउँपालिकाले साझेदारी गरी रोजगार सिर्जना बाट ब्यरोजगार लाई न्युनिकरण गरिने छ ।
 २. बेरोजगारहरुको सूची तयार गरी रोजगार लक्षित उत्पादनका कार्यक्रम, सीपमूलक तालीम, कृषक सहकार्य समुह गठन गरि सहुलियत ऋणको व्यवस्थाको लागि गाउँपालिकाले बैङ्क सगँ सहजीकरण गर्नेछ ।
 ३. रोजगार कार्यक्रमलाई गाउँपालिकाको उत्पादन सगँ साझेदारी गरेर लैजाने छ ।
- अन्त्यमा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न महत्वपूर्ण सुझाव दिनु हुने सम्पूर्णमा हार्दिक हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहान्छु ।

आज्ञाले

दिपक बुढाथोकी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत